

Debreceni Ítéltábla

Mpkf.I.55.023/2024/2.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Andirkó Ügyvédi Iroda (Cím7, ügyintéző ügyvéd: dr. Andirkó Balázs István) által képviselt Felperes1 (Cím2 alatti lakos) I. r., Felperes2 (Cím3 alatti lakos) II. r. és Felperes3 (Cím5 alatti lakos) III. r. felperesnek – a Livo Ügyvédi Iroda (Cím9, ügyintéző ügyvéd: dr. Livo Gergely) által képviselt Alperes1 (Cg.Cégjegyzékszám1 cégjegyzékszámú, Cím1 alatti székhelyű) alperes ellen műszakpótlék-különbözet megfizetése és egyéb iránt indított perében, a Debreceni Törvényszék 9.M.70.089/2024/9. számú végzése ellen az alperes által 10. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

### v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatja, és mellőzi az igazolási kérelem visszautasítását.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

### I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság 4. sorszámú bírósági meghagyása 2024. május 17-én (15:58:30-kor) elektronikus úton szabályszerűen kézbesítésre került az alperesnek, majd annak – ellentmondás hiányában – jogerőre emelkedéséről a bíróság a június 19-én, a szintén elektronikus úton, szabályszerűen kézbesített 4/I. sorszámú végzésében tájékoztatta az alperest.

Az alperes 2024. július 5-én – az ellentmondás és az írásbeli ellenkérelem előterjesztése mellett – a 6. sorszámú beadványában igazolási kérelmet terjesztett elő a bírósági meghagyással szembeni ellentmondás benyújtására nyitva álló tizenöt napos határidő elmulasztása miatt. Előadta, hogy a mulasztása (ALKALMAZOTT), főkönyvelő munkakörben foglalkoztatott munkavállalójának – az ügyvezető tudta nélküli (szabályellenes) – magatartására vezethető vissza; emiatt az ügyvezetője csupán június 20-án szerzett tudomást a bírósági meghagyásról és annak jogerőre emelkedéséről is.

Az elsőfokú bíróság a 9. sorszámú végzésével az alperesnek a bírósági meghagyással szembeni ellentmondás előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt előterjesztett igazolási kérelmét visszautasította.

A végzése indokolásában rögzítette, hogy a bírósági meghagyás címzettje mind anyagi jogi, mind eljárásjogi értelemben az alperes mint munkáltató (tehát nem a képviselője-ügyvezetője, vagy (ALKALMAZOTT), vagy más alperesi munkavállaló) volt, márpedig a bírósági meghagyás alperes részére kézbesítése, ezzel együtt pedig szükségképpen az alperes tudomásszerzése a letöltési igazolás szerint is 2024. május 17-én megtörtént. A hivatalos iratok kézbesítésével kapcsolatos belső eljárásrend kialakítása és annak megfelelő koordinálása, működtetése az alperes mint munkáltató érdekkörébe tartozó feladat, ezért az abban esetlegesen előforduló anomáliák az ő javára (és ebből következően a felperesek hátrányára) semmiképpen nem értékelhetők.

A bírósági meghagyás tartalmazta, hogy az ellentmondás előterjesztésére nyitva álló határidő 15 nap, amely a 2024. május 17-i közlés (és a június 1-2. közötti munkaszüneti napok) miatt június 3-ig tartott. Emiatt az e határidő elmulasztása miatti igazolási kérelem benyújtására rendelkezésre álló 15 napos szubjektív határidő a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 151. § (1) bekezdésének első mondata szerint június 18-án lejárt (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.641/2007/2., Pf.II.20.359/2007/2., Debreceni Törvényszék 5.Pkf.21.250/2023/2.), így az alperes július 5-én, nyilvánvalóan elkéssetten terjesztette elő igazolási kérelmét.

Hivatkozott a Pp. 153. § (2) bekezdésének b) pontjára, amelynek értelmében az igazolási kérelmet a bíróság visszautasítja, ha azt elkéssetten terjesztik elő.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. „Megjegyezte”, hogy az alperes igazolási kérelme érdemben sem lett volna alapos.

Az alperes a 10. sorszámú fellebbezésében kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot, hogy az igazolási kérelmet érdemben bírálja el, annak adjon helyt és az elsőfokú eljárást az ellentmondása és ellenkérelme alapján folytassa le.

Szerinte az elsőfokú bíróság nem adta elégséges indokát annak a megállapításának, hogy a letöltési igazolás tanúsága szerint a bíróság végzését szabályszerűen kézbesítették, ezzel együtt pedig szükségképpen a tudomásszerzés is megtörtént. Állította, hogy az igazolási kérelme nem a kézbesítés szabályszerűségét vitatja, hanem azt kívánja valószínűsíteni, hogy az alperesnek, illetve a nevében eljáró törvényes képviselőnek önhibáján kívül, csak 2024. június 20-án jutott a tudomására a bíróság végzése, ellentétben a letöltési igazolásban szereplő 2024. május 17-i dátummal.

A fellebbezéssel támadott végzésben megjelölt ítéltáblai és törvényszéki határozatok kapcsán arra hivatkozott, hogy azok közzététel hiányában számára nem megismerhetők, így azokra nyilatkozni nem tud, továbbá, az azokkal alátámasztani kívánt Pp. 151. § (1) bekezdés első mondatában írtaktól eltérően az igazolási kérelmét a Pp. 151. § (1) bekezdés második mondatában írtakra alapította. Ebben az esetben pedig az igazolási kérelem előterjesztésének a határideje a tudomásszerzést követő napon kezdődik. Álláspontja szerint a kérelmében megjelölte és bizonyította, hogy a bíróság végzéseiről a törvényes képviselője 2024. június 20-án szerzett tudomást és bemutatta azokat a körülményeket is, hogy a tudomásszerzése miért történt késedelmesen. Véleménye szerint az igazolási kérelem előterjesztésére nyitva álló 15 napos határidő 2024. június 21-től számítandó, és 2024. július 5-én járt le. Az igazolási kérelmet ennek megfelelően a határidő utolsó napján szabályszerűen előterjesztette. A jogszabály helyes alkalmazásával tehát az igazolási kérelme nem tekinthető elkésztnek, így az elsőfokú bíróság elkészttség okán meghozott visszautasító végzése jogszabálysértő, és a kialakult bírói gyakorlattal is ellentétes. Az igazolási kérelem ugyanis nem utasítható vissza elkészttség miatt, ha a mulasztás később jut a félnek vagy képviselőjének tudomására és a tudomásszerzés időpontjától számított 15 napon belül az igazolási kérelmet előterjeszti, az elmulasztott perbeli cselekményt pótolja (Kúria Pf.24.755/2023/2. számú precedensképes határozata).

Szintén jogszabálysértőnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a megjegyzését, hogy az igazolási kérelem érdemben sem lett volna alapos, mivel ez a kérdés az ügy érdemére tartozik, amelynek elbírálása – a kérelem visszautasítása miatt – nem történhetett meg az elsőfokú eljárásban.

Hivatkozott arra is, hogy a Pp. 153. § (3) bekezdése szerint a kérelem előfeltételeinek fennállását a bíróságnak méltányosan kell elbírálnia. Álláspontja szerint az igazolási kérelmében kellő részletességgel előadott és okiratokkal is alátámasztott indokok a mulasztás véltlenségét valószínűvé teszik, ezért az elsőfokú bíróság elkészttség okán visszautasító végzése sérti a méltányos elbírálás elvét is.

Azzal is érvelt, hogy a Pp. 34. § (2) bekezdésének c) pontja szerint a perben a fél nevében a törvényes képviselője jár el, ha a fél nem természetes személy. Emiatt iratellenesnek és jogszabálysértőnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy „a hivatalos iratok kézbesítésével kapcsolatos belső eljárásrend kialakítása és annak megfelelő koordinálása, működtetése az alperes érdekkörébe tartozó feladat, ezért az abban esetlegesen előforduló anomáliák az ő javára és abból következően a felperesek hátrányára nem értékelhetőek”. Állította, hogy az igazolási kérelme előterjesztésének célja a per lefolytatása, a jogvita tényleges elbírálása a fegyverek egyenlősége elvének érvényesülésével, azaz mindkét fél álláspontjának meghallgatása és figyelembevétele mellett. A jogvita ilyen módon (és nem bírósági meghagyással) történő tényleges elbírálása mindkét fél érdeke, az semmiképp nem tekinthető az egyik fél „előnye”-ként vagy a másik fél „hátránya”-ként.

Cáfolta, hogy adott esetben egy „esetlegesen előforduló anomáliáról” lett volna szó, az iratkezelés megszervezése, koordinálása és működtetése mellett is történhetnek olyan

informatikai hibák, alkalmazotti mulasztások és kötelezettségszegések, amelyek a legnagyobb gondosság mellett, perbeli mulasztást idézhetnek elő és igazolási kérelem előterjesztésére adhatnak okot.

Az elektronikus úton érkező iratok kezelésére vonatkozóan létrehozott belső szabályzata, eljárásrendje nem képezte részét az igazolási kérelemnek és a tényállásnak sem, továbbá a bíróságnak az érintett munkavállaló mulasztásáról, kötelezettségszegéséről határoznia nem kellett, azonban – álláspontja szerint – az igazolási kérelemben előadottak elégségesek annak valószínűsítéséhez, hogy ő a legnagyobb gondosság ellenére sem láthatta előre, hogy az egyik munkavállalója az engedélye nélkül egy olyan segédprogramot, online alkalmazást (<https://kapuseged.hu/>) fog használni, amely automatikusan letölti és tartós tárhelybe helyezi a bíróságtól a cégkapura beérkező küldeményeket anélkül, hogy arról külön értesítést küldene. Emiatt mutatta be a keresetlevéltől kezdődően a bírósági meghagyás jogerőre emelkedéséig a tevékenységi naplót és annak ismert bejegyzéseit.

„Életszerűtlennek” tartotta, hogy ne kívánt volna reagálni a keresetlevélre, amely az abban megjelölt összegű kötelezettséget ró a munkáltatóra, főként úgy, hogy korábban minden esetben válaszolt a munkavállalók megkereséseire, igényeiket akkor sem ismerte el és a további munkavállalók hasonló követeléseire a korábbi informatikai hibát kijavítva, minden esetben ellentmondást terjesztett elő.

Álláspontja szerint amennyiben az elsőfokú bíróság jogszabály értelmezése helytálló lenne és a letöltési igazoláson szereplő dátum egyúttal szükségképpen a tudomásszerzés időpontja is lenne, ez a jogi személyeket gyakorlatilag elzárná az igazolási kérelem eredményes előterjesztése elől, hiszen a jogi személy fél nevében a perben, annak természetes személy törvényes képviselője jár el. A törvényes képviselőjének körülményeiben pedig adódhatnak olyan tényezők, amelyek a mulasztás vétlenségét valószínűvé teszik. A jogszabály pedig kifejezetten lehetővé teszi a fél képviselője számára is az igazolási kérelem előterjesztésének a lehetőségét.

A felperesek a fellebbezésre észrevételt nem terjesztettek elő.

Az alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság az igazolási kérelem vizsgálata során helyesen rögzítette, hogy a jogerős bírósági meghagyás kézbesítésének időpontjára tekintettel az alperes a Pp. 182. § (1) bekezdése alapján ellentmondását 2024. június 3-ig terjeszthette volna elő. Tévedett ugyanakkor abban, hogy az alperes igazolási kérelme amiatt elkészt, hogy a 4. sorszámú bírósági meghagyást 2024. május 17-én kézbesítették számára, így az ettől számított, a mulasztás miatti igazolási kérelemre nyitva álló 15 napos szubjektív határidő már eltelt, amikor azt előterjesztette.

Az alperes hivatkozása szerint a bírósági meghagyásról csak 2024. június 20-án szerzett tudomást, s ezt megfelelően valószínűsítette. Előadta, hogy egy alkalmazottja, a főkönyvelője az engedélye nélkül olyan szoftvert használt, mely automatikusan és értesítés küldése nélkül tartós tárhelybe helyezett minden beérkezett iratot 2024. május 17-én, majd június 19-én is. Ezt követően ténylegesen 2024. június 20-án szerzett tudomást az iratok érkezéséről.

Az igazolási kérelem kötelező tartalmi eleme, hogy megjelölje benne a kérelmező a mulasztásra vezető okokat és valószínűsítse a saját mulasztása vétlenségét. A valószínűsítés valamely eljárásjogilag releváns körülmény állítást meghaladó, de bizonyítást el nem érő szintű igazolása. Nem elegendő tehát, hogy a kérelmező előadja, akár részletesen, hogy mi vezetett a mulasztásra, azt alá is kell támasztania. A bíróság a felhozott okokat és az azokat alátámasztó körülményeket méltányosan fogja elbírálni, de azt nem írja elő törvény, hogy azokat valónak kell tételeznie. Ellenkezőleg: a félnek kell valószínűsítienie, vagyis a bírót eljuttatnia a bizonyosságnak egy olyan fokára, amely szerint az általa állított mulasztási okok és a vétlenséget igazoló körülmények fényében a mulasztása önhibán kívülként fogadható el a valóság teljes feltárása nélkül. Másképpen megfogalmazva: a mulasztás vétlensége életszerűnek tűnik a bíróság tapasztalatai alapján, annak objektív (helyesebben: észszerű kétséget kizáró) valósága bizonyítása nélkül. [Udvary Sándor, In: Wopera Zsuzsa (szerk.): Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez]

Az ítéltábla az igazolási kérelemhez csatolt tevékenységi napló bejegyzéseit az alperes – végzésekről való tudomásszerzése körében tett – állítását alátámasztó okiratoknak tekintette, amelyek a szubjektív határidő megkezdésére okot adó körülményt megfelelően valószínűsítették.

A fellebbezéssel támadott 9. sorszámú végzésben az elsőfokú bíróság arra a megállapításra alapította döntését, hogy a 4. sorszámú bírósági meghagyást 2024. május 17-én letöltötte az alperes, ekként szükségszerűen meg is kellett ismernie annak tartalmát, de legalábbis a megérkezéséről értesülnie kellett. Az alperes mint gazdasági társaság részére megküldött iratokat azonban szükségszerűen egy természetes személynek kell megismernie. Önmagában az, hogy az elektronikusan küldött irat a gazdasági társaság cégkapus tárhelyére letöltésre került, az adott körülmények között nem jelenti automatikusan annak megnyitását, ekként egy természetes személy általi megismerését is. Az akadályként hivatkozott körülmény pedig ténylegesen gátolta az alperest abban, hogy a mulasztása a tudomására jusson.

Az elsőfokú bíróság mindezekre tekintettel tévesen értékelte az igazolási kérelemben előadottakat. A Pp. 151. § (1) bekezdés 2. mondatában meghatározott feltételt teljesíti az alperes igazolási kérelme, a visszautasításának nincs helye, azt érdemben kell vizsgálni. Az alperesi fellebbezési kérelemben előadottak korlátjára és arra figyelemmel azonban, hogy az elsőfokú bíróság érdemben nem bírálta el az igazolási kérelmet (csak megjegyzésében foglal állást arról), az ítéltábla csupán arról dönthetett, hogy az igazolási kérelem visszautasítása megalapozott volt-e, vagy sem.

Bár az alperes az igazolási kérelmét visszautasító végzés hatályon kívül helyezését kérte, de a fellebbezése tartalma szerint azt állította, hogy az igazolási kérelme érdemi elbírálásra alkalmas, a kérelme visszautasításának feltételei nem álltak fenn, ezért az ítéltábla – az 1/2019. Polgári jogegységi határozat megfelelő alkalmazásával – a fellebbezett végzést a Pp. 389. § alapján alkalmazandó Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és mellőzte az igazolási kérelem visszautasítását.

Az Új Pp. Konzultációs Testület 45. számú állásfoglalásának III. pontja is rögzíti, nincs akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés egyértelmű céljának megfelelően az elsőfokú végzés megváltoztatásáról döntsön, akkor sem, ha a fellebbezési kérelem annak hatályon kívül helyezésére irányul.

Az alperes a jelen másodfokú eljárással felmerült költségeit a Pp. 81. §-ának (2) vagy (5) bekezdéseinek rendelkezései szerint nem számította fel, ezért az ítéltábla a Pp. 82. §-ának (3) bekezdése alapján a felszámítani elmulasztott költségekről nem dönthetett.

A jelen másodfokú eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdésének a) pontja alapján illetékmentes volt.

Debrecen, 2024. november 19.

Dr. Tass Edina sk. a tanács elnöke, Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. előadó bíró,  
Dr. Bakó Pál sk. bíró